

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 507/2022-12

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Petra Straku a sudcov Roberta Šorla (sudca spravodajca) a Martina Vernarského v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], proti uzneseniu Krajského súdu v Nitre č. k. 4To/98/2016 z 12. januára 2017 a uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 1Tdo/51/2022 z 27. júla 2022 takto

r o z h o d o l :

1. Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**
2. Žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu **n e v y h o v u j e .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 25. augusta 2022 domáha vyslovenia porušenia svojich práv podľa čl. 3, čl. 6 ods. 1 a čl. 8 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, podľa čl. 47 a čl. 49 ods. 3 Charty základných práv Európskej únie, čl. 36 ods. 1 a čl. 40 ods. 5 Listiny základných práv a slobôd rozhodnutiami všeobecných súdov v trestnom konaní, ktoré žiada zrušiť. Sťažovateľ zároveň požiadal o ustanovenie právneho zástupcu.

II.

2. Rozsudkom Okresného súdu Komárno z 20. októbra 2016 bol sťažovateľ uznaný vinným zo zločinu týrania blízkej a zverenej osoby, za čo mu bol uložený trest odňatia slobody v trvaní 11 rokov. Proti tomuto rozsudku podané odvolania sťažovateľa, jeho manželky, poškodenej a prokurátorky Krajský súd v Nitre ústavnou sťažnosťou namietaným uznesením z 12. januára 2017 zamietol. Toto uznesenie bolo sťažovateľovi doručené 14. februára 2017.

3. Napriek odmietnutiu dvoch predchádzajúcich dovolaní sťažovateľa proti uzneseniu krajského súdu sťažovateľ 23. augusta 2021 a následne prostredníctvom obhajcu 21. marca 2022 podal proti uzneseniu krajského súdu tretie dovolanie, ktorého včasnosť odôvodnil tak, že doručením rozhodnutia o odmietnutí jeho predchádzajúceho dovolania mu začala plynúť nová trojročná lehota na podanie dovolania. K tomu dospel výkladom § 370 ods. 1 Trestného poriadku, z ktorého možno

podľa neho dospieť k tomu, že lehota na podanie dovolania plynie od doručenia akéhokoľvek rozhodnutia vo veci, keďže § 372 ods. 2 Trestného poriadku pripúšťa opakované podanie dovolania a v § 370 ods. 1 Trestného poriadku nie je stanovené rozhodnutie, od ktorého plynie lehota na podanie dovolania.

4. Ústavnou sťažnosťou namietaným uznesením najvyšší súd toto ďalšie dovolanie sťažovateľa podľa § 382 písm. a) Trestného poriadku odmietol ako podané oneskorene. Odôvodnil to § 370 ods. 1 Trestného poriadku, podľa ktorého ak sa dovolanie podáva v prospech obvineného, možno ho podať do troch rokov od doručenia rozhodnutia obvinenému a táto lehota začala sťažovateľovi plynúť 14. februára 2017. Preto vzhľadom na nesplnenie podmienky včasnosti podania dovolania nebolo potrebné sa ďalej zaoberať ďalšími procesnými podmienkami či dôvodnosťou dovolania.

III.

5. Sťažovateľ namieta, že uznesenie najvyššieho súdu sa nezaoberalo dôvodmi jeho dovolania, a preto je poskytnutá súdna ochrana formalistická. Podľa sťažovateľa najvyšší súd nevysvetlil, prečo nepoužil čl. 154c ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky. Sťažovateľ ďalej namieta, že je s ním kruto zaobchádzané, keďže všeobecné súdy pri výmere trestu nepostupovali podľa § 34 a § 43 Trestného zákona, keď nezohľadnili jeho rodinné pomery a jeho predchádzajúce odsúdenie, pričom došlo k nesprávnej aplikácii § 38 Trestného zákona. Sťažovateľ zdôrazňuje, že pre vysoký trest a predchádzajúci trest trpí jeho rodina, hoci pre spoločnosť nie je nebezpečný.

IV.

6. Sťažovateľ porušenie svojich základných práv uznesením najvyššieho súdu, ktorým bolo ako oneskorené odmietnuté jeho dovolanie, neodôvodňuje žiadnou argumentáciou, z ktorej by bolo možné dospieť k tomu, že namieta záver najvyššieho súdu o oneskorenosti jeho dovolania, keď žiadnym spôsobom neuvádza, že tento záver je výsledkom nesprávnej alebo ústavne nekonformnej aplikácie noriem Trestného poriadku. Sťažovateľ sa vo svojej argumentácii obmedzuje len na zdôrazňovanie toho, že v jeho trestnej veci došlo k nesprávne uloženiu trestu. Preto vo vzťahu k namietanému uzneseniu najvyššieho súdu ústavná sťažnosť podľa § 123 ods. 1 písm. d) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) neobsahuje konkrétne skutkové a právne dôvody, pre ktoré týmto uznesením najvyššieho súdu malo dôjsť k porušeniu práv sťažovateľa, čo je v rozsahu proti uzneseniu najvyššieho súdu dôvodom odmietnutia ústavnej sťažnosti podľa § 56 ods. 2 písm. c) zákona o ústavnom súde.

7. Podľa § 124 zákona o ústavnom súde ústavnú sťažnosť možno podať do dvoch mesiacov od nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia, pričom ak rozhodnutie nadobúda právoplatnosť vyhlásením alebo oznámením a ak sa podľa osobitných predpisov zároveň doručuje jeho písomné vyhotovenie, začína lehota plynúť dňom doručenia tohto písomného vyhotovenia sťažovateľovi. Sťažovateľom namietané uznesenie krajského súdu bolo sťažovateľovi doručené 14. februára 2017, a preto lehota na podanie ústavnej sťažnosti mu uplynula 14. apríla 2017. Preto je ústavná sťažnosť proti uzneseniu krajského súdu podaná oneskorene a ako taká bola podľa § 56 ods. 2 písm. f) zákona o ústavnom súde odmietnutá.

8. Na tom nemení nič ani to, že sťažovateľ na rozhodnutie krajského súdu reagoval opakovane dovolaniami, ktoré boli odmietnuté. I jeho posledné dovolanie bolo podané oneskorene. Sťažovateľ sa vlastným procesným postupom – oneskoreným podaním dovolania pripravil o možnosť prieskumu ústavnou sťažnosťou namietaného rozhodnutia dovolaním. V takomto prípade nie je dôvod na použitie štvrtej vety § 124 zákona o ústavnom súde, podľa ktorej ak bol vo veci podaný mimoriadny opravný prostriedok, lehota na podanie ústavnej sťažnosti vo vzťahu k rozhodnutiu, ktoré bolo mimoriadnym opravným prostriedkom napadnuté, začína plynúť od doručenia rozhodnutia o mimoriadnom opravnom prostriedku. Podaním oneskoreného mimoriadneho opravného prostriedku nemôže dôjsť k predĺženiu lehoty na podanie ústavnej sťažnosti proti rozhodnutiu, ktorého nesprávnosť mohla byť napravená včas podaným mimoriadnym opravným prostriedkom. Opačný výklad by viedol k absurdnému záveru o možnosti predlžovania lehoty na podanie ústavnej sťažnosti oneskorene podanými mimoriadnymi opravnými prostriedkami.

9. Na okraj treba uviesť, že sťažovateľ v dovolaní uviedol argumentáciu o tom, že ním podané dovolanie je podané včas, čo odôvodnil gramatickým výkladom § 370 ods. 1 Trestného poriadku, podľa ktorého ak sa dovolanie podáva v prospech obvineného, možno ho podať do troch rokov od doručenia rozhodnutia obvinenému. Podľa argumentácie sťažovateľa v dovolaní treba rozhodnutím podľa § 370 ods. 1 Trestného poriadku považovať akékoľvek rozhodnutie vo veci, teda aj rozhodnutie o prípadnom predchádzajúcom dovolaní sťažovateľa proti uzneseniu krajského súdu. Hoci na tieto argumenty najvyšší súd v ústavnou sťažnosťou namietanom uznesení osobitne nereagoval, nemožno nedostatok jeho argumentácie považovať za skutočnosť, ktorá by viedla k porušeniu základných práv sťažovateľa. Nielen preto, že sťažovateľ v ústavnej sťažnosti nedostatok takejto adresnej protiargumentácie nenamieta, ale i preto, že jeho právny názor je zjavne nesprávny. Sťažovateľ podal dovolanie proti rozhodnutiu krajského súdu, ktorý rozhodoval o jeho odvolaní. Podstatou opravných prostriedkov je náprava rozhodnutí, a preto akákoľvek lehota stanovená na ich podanie sa zásadne odvíja od právoplatnosti či doručenia takýchto rozhodnutí, a nie od toho, či boli v konaní vydané akékoľvek ďalšie rozhodnutia. I takýto výklad by viedol k absurdnému záveru o predlžovaní lehôt na podanie opravných prostriedkov v dôsledku predchádzajúceho podania akéhokoľvek návrhu, s ktorým sa všeobecné súdy museli vysporiadať rozhodnutím, ktorého správnosť nie je namietaná, ale opätovne sa namieta nesprávnosť rozhodnutia, voči ktorému už uplynula lehota na podanie opravného prostriedku.

V.

10. Podľa § 37 ods. 1 zákona o ústavnom súde možno v konaní pred ústavným súdom ustanoviť fyzickej alebo právnickej osobe právneho zástupcu, ak taká osoba o to požiada, ak to odôvodňujú jej majetkové pomery a nejde o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti. Ak hoci len jeden z týchto predpokladov nie je splnený, nemožno právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom ustanoviť (I. ÚS 333/2020). V prípade ústavnej sťažnosti, pri ktorej je daný dôvod na jej odmietnutie, ide o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti.

Preto neboli splnené podmienky na ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom a žiadosti sťažovateľa podľa § 37 ods. 1 zákona o ústavnom súde nebolo vyhovené.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 8. septembra 2022

Peter Straka
predseda senátu